

Exp 8/11.06/7

2006-11-06
BESLUT
Dnr LiU 1305/06-30
1(4)

Anvisningar och rekommendationer rörande bisysslor

1 Inledning

Mot bakgrund av gällande lag- och avtalsrättsliga föreskrifter rörande bisyssla samt den promemoria som 2002 upprättats inom Linköpings universitet (PM rörande lärares och andra anställdas rätt till bisysslor, anmälningsskyldighet m m, LiU RS U1:02) lämnar rektor i de följande under punkt 3 och 4 *anvisningar och rekommendationer* i fråga om lärares och andra anställdas rätt till bisysslor samt om den underrättelseskyldighet som föreligger beträffande lärares FoU-bisysslor och vad som i övrigt gäller beträffande anställdas bisysslor. Inledningsvis lämnas vidare under punkt 2 anvisningar kring *den särskilda bisyssloredovisning för lärare som skall genomföras under november månad 2006*.

2 Anvisning för lärare om särskild redovisning av vissa bisysslor 2006

Ämnesbundna FoU-bisysslor jämte ämnesanknutna bisysslor avseende undervisning och allmänna konsultåtaganden i övrigt är av särskilt intresse för LiU att ha inseende över. Från förtroendesynpunkt är det av avgörande betydelse att universitetsanställa genom sina bisysslor inte exponerar sig för jäv enligt förvaltningslagen. Av stor betydelse är, bl a från ekonomisk synpunkt, också kravet att den enskilde håller sin bisyssloverksamhet åtskild från den ordinarie anställningen.

Ifrågasättanden från externa myndigheter, media och allmänhet har vanligen sin udd riktad mot just nämnda omständigheter, inte sällan i förening med en belysning av vilka ekonomiska villkor som bisyssloverksamheten medför för den enskilde. Härutöver kan, mot bakgrund av LiUs strategiska inriktning, utredningsarbetet rörande det s k lärarundantaget samt LiUs möjligheter att agera genom Universitetsholding i Linköping AB, förutses sammanhang där LiU i större grad än tidigare har anledning att tillämpa kollektivavtalsreglerna om konkurrensbisysslor. Det är med hänsyn härtill en viktig angelägenhet för LiU att kunna ge en uppdaterad och aktuell bild av omfattningen av nyss nämnda slag av bisysslor. Detta sker genom *en särskild redovisningsenkät* hösten 2006.

Samtliga lärare med anställning vid LiU under höstterminen 2006 omfattande minst 20 procent av heltid förväntas besvara enkäten. Mot bakgrund av tidigare redovisningar – den senaste genomförd 2002 – kommer för flertalet lärare endast två frågor att behöva besvaras. Svaret på ena frågan syftar till att bekräfta att den enskilde läraren tagit del av gällande regler för bisysslor. Genom svaret på den andra frågan kan läraren enkelt ange att hon/han inte har några redovisningspliktiga bisysslor. Återstående frågor skall däremot besvaras av de lärare som i en eller annan form bedriver redovisningspliktig bisyssla. Enkätens samlade utformning framgår av bilaga 1.

Enkäten genomförs med hjälp av ett internt webb-baserat system och skall vara slutförd senast den 1 december 2006. Närmare information om enkäten och dess besvarande kommer att lämnas genom e-brev till varje enskild lärare.

3 Allmänna anvisningar och rekommendationer beträffande lärares m fl underrättelseskyldighet

Universitetslärares utvidgade rätt till bisysslor *beträffande ämnesbunden FoU* motsvaras av en likaledes utvidgad skyldighet att hålla LiU som arbetsgivare underrättad om de bisysslor som han eller hon har och som har anknytning till anställningens ämnesområde enligt 4 kap 32§ högskoleförordningen. Vidare gäller för lärare samma krav som för övriga anställda – d v s att vid anmodan lämna de uppgifter som behövs för att LiU som arbetsgivare skall kunna bedöma karaktären och omfattningen av förekommande bisysslor, jfr 7 b § lagen om offentlig anställning. För lärarnas del är härvid *bisysslor rörande undervisning och allmänna konsultuppdrag* av särskilt intresse för LiU.

3.1 Särskilt om lärare - vilka omfattas av underrättelseskyldigheten?

Skyldigheten att lämna underrättelse omfattar innehavare (inklusive vikarier) av läraranställning. Skyldigheten gäller oavsett anställningens omfattning och gäller även för helt eller delvis tjänstledig lärare. Det ligger dock i sakens natur att underrättelseskyldigheten är av mer begränsad betydelse när fråga är om t ex adjungerade anställningar med en omfattning av 20 procent av heltid eller vid kortare gästlärarperioder. *Så snart en bisyssla är aktuell skall underrättelse lämnas till prefekt eller enhetschef – antingen genom en skriftlig framställning eller med användning av särskild blankett (se bilaga 2).*

3.2 Skälig tid för tillåtna bisysslor

Det är angeläget för både den enskilde anställda och för LiU att möjligheterna till bisysslor av kvalificerad natur tas till vara i rimlig utsträckning. Särskilt för en professor, men även i vissa fall för andra anställda, kan en eller flera bisysslor som tillsammans tar i anspråk *högst 300 – 400 timmar per år* te sig som en acceptabel volym av arbete utanför tjänsten, givet att arbetstiden för LiUs räkning inte reduceras eller ensidigt förläggs till sådan tid att bisysslan blir hämmande för verksamheten inom universitetet.

3.3 Ämnesbundna FoU-bisysslor omfattas av underrättelseskyldighet

Den för universitetslärares utvidgade rätten till bisyssla gäller enbart ämnesbundna bisysslor som avser forskning eller utvecklingsarbete. Den särreglering avseende lärares rätt till bisyssla som ges i 3 kap 7§ högskolelagen bör tolkas positivt. Om en bisyssla faller utanför läraranställningens ämnesområde - så som detta är definierat genom ämnesbenämningen - eller avser annan verksamhet än forskning eller utvecklingsarbete, t.ex. utbildning eller administration, så omfattas den inte av den utvidgade rätten (se vidare punkt 4 nedan).

Exempel på ämnesbundna FoU-bisysslor:

- rådgivning i vetenskapliga frågor eller annat jämförbart konsultuppdrag inom lärarens ämnesområde (t ex som sakkunnig eller expert med uppdrag från läkemedelsindustri eller annan företagsverksamhet)
- produktion i egen regi (t ex genom eget eller delägt bolag eller genom ekonomisk förening i vilken läraren är medlem) som grundar sig på lärarens egna uppfinningar eller av läraren utvecklade produktionsmetoder inom ramen för dennes ämnesområde
- ledamotskap i styrelse för bolag, vars verksamhet anknyter till lärarens ämnesområde
- ägarförhållanden varigenom läraren har inflytande över verksamhet med anknytning till lärarens ämnesområde

4 Lärare och andra anställdas uppgifter som bisysslor utanför området för FoU-bisysslor

Utöver ämnesbundna FoU-bisysslor kan det finnas bisysslor som är till gagn för LiU. Genom den till följd av bisysslorna ökade kontaktytan med samhället utanför LiU uppstår ett informationsutbyte som dels leder till att universitetets kunnande förs ut i näringsliv, förvaltning etc., dels leder till att såväl universitetets lärare som andra anställda får ökad insikt om förhållanden och problem i samhället, vilket är ägnat att berika också deras kompetens. Lärares bisysslor kan också i vissa fall ses som ett utflöde av LiUs samverkansuppdrag.

Följande bisysslor anses inte som ämnesbundna FoU-bisysslor:

- anställning som lärare eller annan medverkan i utbildning eller annan verksamhet hos annan huvudman (annan högskola, gymnasie- eller grundskola, folkhögskola, studieförbund, konsultföretag etc.)
- uppdrag som läraren får på grund av sin allmänna – och mindre på grund av sin ämnesspecifika – kompetens såsom förtroendeuppdrag inom kyrklig församling eller föreningsliv eller styrelseuppdrag i övrigt
- rena undervisningsuppdrag, oavsett om de avser lärarens ämnesområde eller ej.

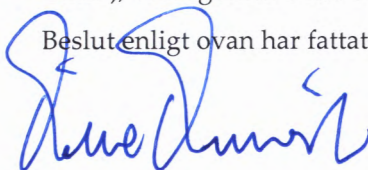
Vissa av dessa bisysslor kan vara av sådan karaktär att de kan byta skepnad och i form av uppdragsverksamhet kan tas in i universitetet och fullgöras i tjänsten av den berörde läraren (och eventuellt också av andra anställda). Föreligger det underskott på personal vid institutionen och svårigheter att rekrytera fler anställda kan det vara att föredra att arbetsuppgifterna i fråga utförs som bisyssla och således inte reducerar den arbetstid som disponeras inom universitetet för andra uppgifter. Är situationen den motsatta kan det vara av intresse för både den anställde och universitetet att möjligheterna till uppdragsverksamhet tas till vara. Härutöver har LiU att tillse att förekommande bisysslor inte är förtroendeskadliga eller arbetshindrande.

Mot denna samlade bakgrund innebär dessa anvisningar *en stående uppmaning gentemot såväl lärare som övriga anställda att lämna de uppgifter om förekommande bisysslor som behövs för att en rättvisande bedömning skall kunna göras i det enskilda fallet*. Uppgifter kan i måna fall lämnas genom att den anställde fyller i särskild blankett, se bilaga 2. Det skall inte behöva råda någon oklarhet om vikten av att anställda beträffande förekommande bisysslor stämmer av dessa med sin prefekt eller enhetschef och att beslut om godkännande eller begäran om avstående fattas. Sådana beslut ankommer på prefekt att ta ställning till, i förekommande fall efter samråd med chefsjuristen. Bisyssloärende kan också med eget yttrande av prefekt eller enhetschef hänskjutas till rektor för avgörande.

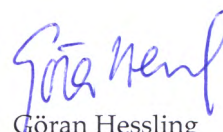
5 Giltighet

Dessa rekommendationer och anvisningar gäller tills vidare och skall införas i LiUs lokala regelsamling. De ersätter rektors tidigare rekommendationer och anvisningar rörande bisysslor (LiU RS U2:02), vilka genom detta beslut upphör att gälla.

Beslut enligt ovan har fattats efter föredragning av undertecknad chefsjurist.

Mille Millnert
Rektor

Göran Hessling
Chefsjurist

Kopia till:
Universitetsledningen
Rektors stab
Interrevisionen
Personalchefen
Gemensamma Förvaltningen
Fakultetskanslierna
Samtliga institutioner
LiU-Nytt
De fackliga organisationerna
Studentkårerna